

STÁTNÍ ENERGETICKÁ INSPEKCE

ústřední inspektorát, Gorazdova 24, 120 00 Praha 2

Č. j.: SEI-8451/2024/90.221

Č. spisu: SEI-13469/2022

ROZHODNUTÍ č. 902012524

o odvolání

Ústřední inspektorát Státní energetické inspekce (dále SEI) jako správní úřad příslušný podle § 13c odst. 5 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 406/2000 Sb.), v rámci řízení o odvolání společnosti XXXX, XXX, se sídlem XXXXX XXX/XX, XXX XX XXXX X – XXXX, IČO: XXX XX XXX (dále účastník řízení), v právním zastoupení XXX. XXXX XXXX, advokátem, AK se sídlem X. X. XXXXX, XXX XX XXXXX, proti rozhodnutí č. 312045923 pod č. j. SEI-25399/2023/31.102 ze dne 9. 11. 2023 (dále napadené rozhodnutí), vydanému územním inspektorátem SEI pro Jihočeský kraj a Kraj Vysočina (dále správní orgán 1. stupně, též ÚzI SEI) v řízení vedeném z moci úřední a zahájeném dne XX. XX. XXXX o neoprávněně čerpané podpoře podle § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 165/2012 Sb.) a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 500/2004 Sb.), jímž se určuje, že: podle výroku I. se dopustil neoprávněně čerpané podpory (dále též podpora) ve výši 2.317.454,80 Kč v období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013, podle výroku II. se dopustil neoprávněně čerpané podpory ve výši 2.041.731,87 Kč v období od 1. 1. 2014 do 31. 7. 2014, u obou z důvodu jejího čerpání bez účinné licence na výrobu elektřiny, tudíž nevzniklo právo na její čerpání, dále jím byla výrokem III. uložena povinnost uhradit neoprávněně čerpanou podporu a výrokem IV. byla uložena podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále vyhláška č. 520/2005 Sb.) povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000 Kč, po přezkoumání napadeného rozhodnutí, veškeré dokumentace i odvolání s vykázaným doručením dne 24. 11. 2023 (blanketní podání, doplnění dne 28. 12. 2023) vydává podle § 90 zákona č. 500/2004 Sb., toto

r o z h o d n u t í,

kterým rozhodnutí č. 312045923 pod č. j. SEI-25399/2023/31.102 ze dne 9. 11. 2023 podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb. **m ě n í** tak, že původní výrokovou část nahrazuje takto:

- I. Účastník řízení se podle § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb. dopustil neoprávněného čerpání podpory ve výši 2.041.731,87 Kč v období od 1. 1. 2014 do 31. 7. 2014. Neoprávněně čerpání podpory spočívá v jejím čerpání bez účinné licence na výrobu elektřiny, tudíž nevzniklo právo na její čerpání.
- II. Účastníku řízení se podle § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb. ukládá povinnost neoprávněně čerpanou podporu ve výši 2.041.731,87 Kč uhradit nejpozději do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí SEI o neoprávněném čerpání podpory do státního rozpočtu, a to na účet č. 19-34826011/0710, variabilní symbol 312045923.

- III. Účastníku řízení se v souladu s § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb. ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000 Kč, které jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-34826011/0710, variabilní symbol 3120459231. Při bezhotovostní platbě konstantní symbol 1148, při hotovostní platbě 1149.

ODŮVODNĚNÍ

Dne XX. XX. XXXX bylo na základě zjištění obsaženého v protokolu o kontrole č. 3100900123 ze dne XX. XX. XXXX (dále protokol) s účastníkem řízení zahájeno ve smyslu § 46 zákona č. 500/2004 Sb. s přihlédnutím k § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb. správní řízení z moci úřední ve věci neoprávněně čerpané podpory.

Protokolárně zachycený kontrolou zjištěný objem neoprávněného čerpání podpory za inkriminovaná období vedl k závěru, že účastník řízení uplatňoval pro fotovoltaickou elektrárnu (dále FVE) XXXXX podporu na výrobu elektřiny formou zeleného bonusu včetně částky za decentralní výrobu v kontrolovaných letech 2013 a 2014 ve výši určené pro výrobní elektřiny využitím slunečního záření uvedené do provozu v roce 2010 s výkonem nad 30 kW a připojené k distribuční soustavě, ačkoliv na ni neměl nárok, protože předmětná FVE byla dokončena až v květnu 2011, tudíž v době, kdy zdrojům s výrobou elektřiny slunečním zářením s výkonem nad 30 kWp a umístěním na zemi nebyla podpora již vyplácena, a současně neměl pro toto období platné oprávnění k výkonu licencované činnosti (platné rozhodnutí o udělení licence na výrobu elektřiny s termínem zahájení licencované činnosti až od 4. 11. 2020).

Je argumentačně podloženo, že u výrobní elektřiny provozované účastníkem řízení FVE XXXX, XX XXXXX XXX, XXX XX XXXXX, p. č. XXX/XXX, k. ú. XXXXX, okres XXXX, XXXX XXXXX o licenci č. deklarovaném instalovaném výkonu 0,222 MW – byly podmínky pro uvedení do provozu splněny až v roce 2020, když rozhodnutí o udělení licence na výrobu elektřiny ve výrobně FVE XXXX ze dne 12. 11. 2010, č. j. 13467-4/2010-ERU bylo rozhodnutím ze dne 20. 5. 2020 pod č. j. 13467-36/2010-ERU ke dni 16. 11. 2010 zrušeno, předmětná FVE byla kompletně dostavěna až v roce 2011 a platné rozhodnutí o udělení licence na výrobu elektřiny termínovalo zahájení licencované činnosti až od 4. 11. 2020.

Protokol byl účastníkovi řízení prokazatelně doručen dne XX. XX. XXXX. V souladu s § 13 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 255/2012 Sb.) byl řádně poučen o možnosti podat námitky ke zjištěním uvedeným v protokolu, přičemž toto oprávnění využil. Námitky byly prokazatelně doručeny dne XX. XX. XXXX. Na základě jejich postoupení k dalšímu řešení dne XX. XX. XXXX byly v souladu s § 14 odst. 1 zákona č. 255/2012 Sb. pod č. j. SEI-16743/2023/31.100 dne XX. XX. XXXX vyřízeny ředitelkou ÚZI SEI. Vyřízení námitek bylo účastníkovi řízení prokazatelně doručeno dne XX. XX. XXXX.

V souladu s vyřízením námitek byl dne XX. XX. XXXX pod č. j. SEI-16510/2023/31.101 vydán dodatek k protokolu s prokazatelným doručením dne XX. XX. XXXX, jímž byly provedeny změny v protokolu ve vztahu k opravám dat.

Usnesením č. 312033823 ze dne XX. XX. XXXX pod č. j. SEI-19097/2023/31.102 správní orgán 1. stupně rozhodl podle § 76 odst. 1 písm. f) zákona č. 250/2016 Sb. o odložení věci týkající se dvou přestupků účastníka řízení podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb. O uvedené skutečnosti byl účastník řízení vyzooměn písemností pod č. j. SEI-19098/2023/31.102 ze dne XX. XX. XXXX s prokazatelným doručením dne XX. XX. XXXX.

Pod č. j. SEI-19099/2023/31.102 ze dne XX. XX. XXXX byla účastníkovi řízení zaslána výzva k dobrovolnému vrácení podpory čerpané v rozporu se zákonem se stanovením lhůty k dobrovolnému plnění celkové částky 4.359.186,67 Kč v délce 15 dnů, k jejímuž doručení prokazatelně došlo dne XX. XX. XXXX. Účastníkem řízení na výzvu reagováno nebylo.

Protože správní orgán 1. stupně měl za dostatečně prokázané, že účastníku řízení nevzniklo právo k čerpání podpory elektřiny, přistoupil dne XX. XX. XXXX k vydání oznámení o zahájení řízení o neoprávněně čerpané podpoře pod č. j. SEI-20513/2023/31.102, jímž zahájil správní řízení z moci úřední ve věci prověření celkové výše neoprávněného čerpání podpory s prokazatelným doručením dne XX. XX. XXXX. Souběžně seznámil účastníka řízení s jeho právy.

Následně bylo účastníkovi řízení zasláno pod č. j. SEI-21603/2023/31.102 ze dne XX. XX. XXXX oznámení o shromážděných podkladech rozhodnutí, které bylo prokazatelně doručeno dne XX. XX. XXXX. Účastník řízení jím byl vyrozuměn, že jsou již shromážděny veškeré podklady k vydání rozhodnutí, s nimiž má právo se seznámit a vyjádřit se k nim ve lhůtě 5 dnů ode dne doručení oznámení.

V reakci na toto oznámení účastník řízení zaslal dne 2. 10. 2023 vyjádření s doprovodnými žádostmi o prodloužení lhůty a stanovení termínů k umožnění nahlédnout do spisu, zároveň odkazoval na ukončené řízení před Vrchním soudem v Olomouci (ze dne 25. 10. 2018 pod č. j. 1 To 40/2018-1983) a na možnost vyžádání údajů o provedení platby ve vztahu k uložené náhradě škody u Krajského soudu v Brně (sp. zn. 43 T 2/2015), a dále na probíhající řízení vedené z podnětu Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových u ERÚ (vedeno pod sp. zn. OSS-00682/2021-ERÚ, č. j. 00682-35/2021-ERÚ) a na návrh téhož subjektu u Okresního soudu v Třebíči (sp. zn. 6 C 315/2020). V souvislostech s několikanásobně opakovaným domáháním se téhož plnění orientoval na litispendenci a v závěrečném návrhu se domáhal zastavení stávajícího řízení.

Žádosti účastníka řízení, která se týkala prodloužení lhůty pro vyjádření k podkladům rozhodnutí, správní orgán 1. stupně vyhověl usnesením pod č. j. SEI-22387/2023/31.102 ze dne XX. XX. XXXX, časový úsek k tomuto úkonu vymezil datem 16. 10. 2023. V téže listině stanovil termíny k možnosti nahlédnutí do spisu, a to ve dnech XX. XX. XXXX anebo XX. XX. XXXX.

Dne 16. 10. 2023 účastník řízení předložil správnímu orgánu 1. stupně doplnění vyjádření. Zaměřil je na opětovná sdělení o ukončeném řízení u Vrchního soudu v Olomouci a na související možnost ověření plnění v podobě náhrady škody u Krajského soudu v Brně, o probíhajících řízeních u ERÚ a u Okresního soudu Třebíči. Přidal domáhání se stejné částky jako v probíhajícím řízení ze strany OTE a. s., zopakoval svůj náhled na litispendenci a v závěrečném návrhu se opakovaně domáhal zastavení stávajícího řízení.

Po té správní orgán 1. stupně přistoupil dne XX. XX. XXXX k vydání napadeného rozhodnutí, jehož doručení účastníkovi řízení je vykázáno dnem XX. XX. XXXX.

Proti napadenému rozhodnutí podal účastník řízení u správního orgánu 1. stupně v zákonné lhůtě téhož dne po úvodem provedené rekapitulaci blanketní odvolání s vyjádřením o jeho doplnění ve lhůtě 30 dní. Správním orgánem 1. stupně bylo reagováno písemností ze dne XX. XX. XXXX pod č. j. SEI-27092/2023/31.102 obsahující apelaci na odstranění vad podaného odvolání ve lhůtě do XX. XX. XXXX. Doručení je prokazatelně vykázáno dne XX. XX. XXXX.

Odůvodnění odvolání zasláné účastníkem řízení bylo správnímu orgánu 1. stupně doručeno dne 29. 12. 2023. Následně účastník řízení dne 2. 2. 2024 doručil správnímu orgánu 1. stupně

doplnění odvolání, která vybavil přílohou obsahující žalobu podanou u Obvodního soudu pro Prahu 2 společností OTE a. s.

Protože správní orgán 1. stupně měl za dostatečně prokazané, že ze strany účastníka řízení jako výrobce došlo ve smyslu § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb. k neoprávněnému čerpání podpory elektřiny a v obsahu odvolání neshledal žádný zákonný důvod k postupu podle § 87 zákona č. 500/2004 Sb., postoupil odvolání odvolacímu správnímu orgánu.

Po úvodním shrnutí dosavadního vývoje řízení účastník řízení soustředil odvolací námitky částečně do následujících dvou okruhů s doplněním, že třetí v pořadí je odvolací námitkou samostatnou:

1. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí

Podle jeho názoru je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, vnitřně rozporné, nebyl řádně a zcela zjištěn skutkový stav. Rozhodnutí bylo vydáno předčasně a z jeho odůvodnění není patrné, jakým způsobem správní orgán postupoval při hodnocení jednotlivých skutečností, kdy pouhým odkazem na jejich existenci bez osvětlení, jaký závěr z toho pro správní orgán vyplynul, a jakým podkladem tedy pro rozhodnutí byl, vede k nemožnosti účastníka se účinně bránit. Takové rozhodnutí je stiženo neodstranitelnou procesní vadou, je tedy nepřezkoumatelné, nedostatečně odůvodněné, a tím tedy i neplatné.

Jako další tvrdil, že správní orgán (1. stupně) zcela neoprávněně nevyhověl důkazním návrhům a neprovedl či nezajistil důkazy, které byly účastníkem navrženy, a řádně se s tímto nevypořádal.

Následně se vyjádřil, že zjevnou nesprávnost, nepřezkoumatelnost a rozpornost postupu pak vidí v tom, že správní orgán uvádí v odůvodnění v reakci na námitky účastníka řízení činěné v průběhu řízení následující (tato argumentace se opakuje v reakci na argumentaci civilními i trestními řízeními): *„V trestním rozhodnutí je vyčíslena škoda za roky 2011, 2012, 2013 a 2014, (a to za rok 2013 škoda 614.471,49 Kč a za rok 2014 593.911,94 Kč), tedy škoda, vycházející z toho, že byla v roce 2010 uvedena do provozu pouze část výroby o instalovaném výkonu 0,15 MW z celkových 0,22230 MW. V řízení SEI, vedeném pro neoprávněné čerpání podle ustanovení § 51 odst. 1 se jedná o částku za rok 2013 ve výši 2.317.454,80 Kč a za rok 2014 ve výši 2.041.731,87 Kč, vycházející z toho, že účastník řízení ztratil veškerý nárok na podporu.“*

Okruh uzavřel tvrzením, že je tedy evidentní, že správní orgán (1. stupně) si je vědom, že za rok 2013 částka 614.471,49 Kč a za rok 2014 částka ve výši 593.911,94 Kč byla účastníkem již zaplacená a řešena v jiných řízeních (trestních i civilních). Tuto skutečnost však správní orgán nikterak nezohlednil, když uložil účastníkovi řízení zaplatit celou výši včetně těchto již uhrazených a v jiných řízeních vymáhaných částek, když v tomto ohledu se nároky překrývají či dokonce již byly uhrazeny formou náhrady škody. Správní orgán tak de facto prikazuje duplicitní plnění z téhož titulu. Jestliže pak tyto částky a jejich zaplacení orgán nereflektoval v rámci řízení a v rámci vydaného rozhodnutí, způsobil tím vadnost a nepřezkoumatelnost celého rozhodnutí a výrokové části, neboť ta pak není v souladu s odůvodněním.

Poznamenává se, že účastníkem řízení byla zvolena vedle blanketního podání odvolání dvojitost v jeho odůvodnění, přičemž k formulaci odvolacích námitek v tomto okruhu byla užitá písemnost ze dne 27. 12. 2023 s názvem „Odvolání účastníka řízení proti rozhodnutí Státní energetické inspekce č. 312045923 ze dne XX. XX. XXXX.“

Doplněním podání ze dne 1. 2. 2024 byla spojena nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí i s dalším okruhem odvolacích námitek, a to s číselným označením 2, jak bude dále zřejmé;

v rámci ucelenosti bude zaujato i k druhé v pořadí údajné nepřezkoumatelnosti stanovisko v tomto okruhu s číselným označením 1.

2. Nemožnost pasivní legitimace ze strany účastníka řízení

V tomto okruhu účastník řízení soustředil pozornost na žalobu obdrženu od Obvodního soudu pro Prahu 2 po podaném odvolání (ze dne 27. 12. 2023), ze které vyplývá, že se stejné částky, která je pojata do výroku I a do výroku II napadeného rozhodnutí, domáhá též společnost OTE, a.s.

Z podané žaloby a právního rozboru, který je obsažen v žalobě, dále vyplývá, že orgán rozhodl vadně, když svým rozhodnutím uložil účastníkovi, aby zaplatil příslušnou částku, neboť jediný subjekt, který je oprávněn takovou částku obdržet, je subjekt soukromého práva ve vlastnictví státu, a to právě žalobce společnost OTE, a.s.

Z argumentace založené společností OTE, a.s., která je podpořena judikaturou, vyplývá, že Státní energetická inspekce může požadovat vrácení vyplaceného příspěvku pouze po společnosti OTE, a.s. a nikoliv po účastníkovi, neboť společnost OTE, a.s. byla tím subjektem, který příspěvek od státu obdržel a následně ho přerozdělil a vyplatil účastníkovi s tím, že se nyní vrácení domáhá civilní žalobou.

K tomu učinil závěr, že ze shora uvedeného tak vyplývá, že účastník nemůže být v dané věci pasivně legitimovaný a nemůže mu být uložena povinnost vrátit vyplacené prostředky, neboť on nebyl přímým příjemcem dané podpory od státu. V tomto ohledu se jeví napadené rozhodnutí opět jako nepřezkoumatelné a nedostatečně odůvodněné, když tímto rozparem se ve svém rozhodnutí Státní energetická inspekce nikterak nezaobírala. Oporu pro toto své tvrzení shledal zejména v § 28 a § 29 zákona č. 165/2012 Sb. a částečně i v zákoně č. 218/200 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

3. Promlčení uložené povinnosti

Jak již bylo dříve uvedeno, jde o samostatnou námitku, k ní se nevztahuje žádný bližší komentář.

V petitu se účastník řízení alternativně domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a zastavení řízení, případně zrušení a vrácení věci správnímu orgánu, který je vydal.

Vyhodnocení odvolacím správním orgánem následuje níže.

Odvolací správní orgán po zkonstatování, že odvolání bylo podáno včas a oprávněnou osobou, přezkoumal napadené rozhodnutí v plném rozsahu. Podklady obsažené ve spisu, na jejichž základě bylo napadené rozhodnutí vydáno, hodnotil jak jednotlivě, tak ve vzájemných souvislostech. V uváděných intencích přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. V rámci přezkoumání věcné úplnosti a skutkového stavu věci na základě veškeré dokumentace odvolací správní orgán posoudil správnost napadeného rozhodnutí. Dospěl k závěru, že odvolání je částečně důvodné.

Námítka vznesená účastníkem řízení v odvolání jsou vypořádány v následujícím textu tohoto rozhodnutí.

K tomu odvolací správní orgán předně uvádí, že bral do úvahy právní názor vyjádřený v četné judikatuře (např. rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2013 č. j. 7 As 79/2012-54), a sice že „*správní orgán (obdobně jako soud) má povinnost se vypořádat přezkoumatelným způsobem se všemi uplatněnými [...] námitkami, což ale neznamená, že musí nutně reagovat na každý dílčí – dodejme i zavádějící – argument či tvrzení.*“

Ad 1.

Odvolacím správním orgánem je k odvolacím námitkám začleněným do tohoto okruhu předně zaujímano stanovisko, že k otázce přezkoumatelnosti přistupuje i správní orgán stejně jako soud z úřední povinnosti, zabývá se jí i bez jakéhokoliv externího podnětu.

Protože svými vyjádřeními účastník řízení nerozklíčoval a nijak blíže nekonkretizoval, v čem spatřuje nesrozumitelnost a nedostatek důvodů napadeného rozhodnutí, vztáhl odvolací správní orgán jako návod na řešení námitek v dané věci rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2021 pod č. j. 4 Azs 299/2018 – 29, v němž nadepsaný soud uvedl, že „*má-li rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se jednalo o rozhodnutí srozumitelné, obsahující dostatek důvodů podporujících výrok rozhodnutí. Jelikož stěžovatelka nijak blíže nekonkretizovala, v čem spatřuje nesrozumitelnost a nedostatek důvodů napadeného rozsudku, mohl se Nejvyšší správní soud touto námitkou zabývat pouze v obecné rovině.*“

K otázkám, které byly v tomto okruhu námitek účastníkem řízení nastíněny, se odvolací správní orgán obecné roviny přidržel a v pokračování z tohoto označeného rozsudku čerpal ozřejmění (pozn.: citace se vztahují i na rozhodování správního orgánu), že [viz bod 15] „*nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74 a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75).*“

Z hlediska nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů, které odvolací správní orgán považuje za stejnou jako výše uvedenou argumentaci proti brojení účastníka řízení v této oblasti, staví i závěry obsažené např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu pod č. j. 8 Afs 267/2017-38 ze dne 27. 2. 2019, jímž explicitně tento soud uvedl, že „*nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno.*“

Dále nadepsaný soud v uvedeném rozsudku pokračuje, a uvádí, že „*není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku odůvodnění.*“

V závěru této citace stejný soud orientuje na skutečnost, že „*zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomenuli správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat. Přehlédnout pak nelze ani fakt, že správní orgány a soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí; takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud (srov. náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2015, čj. 9 As 221/2014-43).*“

V již výše označeném rozsudku pod č. j. 8 Afs 267/2017-38 ze dne 27. 2. 2019 [viz bod 16] je Nejvyšším správním soudem také uváděno, že „*nesrozumitelnost rozhodnutí soudu pak může být dána, jestliže z něj jednoznačně nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých*

právních předpisů byla v kontextu podané žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí.“

V pokračování se v citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud vyjádřil, že „o nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost lze hovořit také tehdy, je-li odůvodnění rozhodnutí [...] vystavěno na rozdílných a vnitřně rozporných právních hodnoceních téhož skutkového stavu, tudíž je-li jeho odůvodnění vnitřně rozporné, popřípadě je-li výrok v rozporu s odůvodněním a nelze-li z jeho výroku zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007 - 107, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 – 76, 4 Azs 299/2018 či ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, již citovaný rozsudek kasačního soudu č. j. 2 Ads 58/2003 - 75).“

S nástinem účastníka řízení k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí se odvolací správní orgán neztotožňuje a odmítá námitky soustředěné do tohoto okruhu, zhodnotil je jako nedůvodné. Při komparaci neshledal, že by byť jen náznakově napadené rozhodnutí trpělo vadou nedostatečného či nepřesvědčivého odůvodnění anebo že by mohlo trpět nesrozumitelností.

Naopak odvolacímu správnímu orgánu nejsou srozumitelné některé formulace, které do odvolání účastník řízení zasadil. Například, že bez jakékoliv bližší specifikace v textu uvádí, že postupy správního orgánu 1. stupně, které při rozhodování uplatnil, a které jsou odvolacím správním orgánem zhodnoceny jako odpovídající ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, navodily stav nemožnosti účinně se bránit. K tomu se jen podotýká, že počínaje protokolem, přes výzvy až po vyrozumění, kteréžto jsou obsaženy ve spise, se účastníkovi řízení vždy dostalo poučení o jeho právech, jichž využil. Zásadním, preferovaným a referenčním pro vyvrácení nemožnosti uplatnit účinnou obranu je v tomto směru považované účastníkem řízení podané a tímto rozhodnutím řešené odvolání.

Nesrozumitelnou je i myšlenka obsahující tvrzení, že správní orgán (1. stupně) zcela neoprávněně nevyhověl důkazním návrhům a neprovedl či nezajistil důkazy, které byly účastníkem navrženy, a řádně se s tímto nevypořádal. K tomu nelze jiné než uvést, že teze má a musí vyplývat z argumentace. Odvolací správní orgán nemá za povinnost dovozovat, o jaké konkrétní důkazy se jedná, jaké měl účastník řízení konkrétně na mysli, když je nijak nespecifikoval.

Z vyjádření účastníka řízení není zřejmé ani to, v čem spatřuje jím namítanou předčasnost vydání rozhodnutí. K tomuto, jako i k úryvku užitému účastníkem řízení v závěru tohoto okruhu námitek, odvolací správní orgán konstatuje, že v napadeném rozhodnutí správní orgán 1. stupně dostatečně a podrobně popsal důvody pro jím vydané rozhodnutí, včetně úvah, kterými se zabýval při odpovědi na namítané skutečnosti ze strany účastníka řízení.

V popisu skutku, kterým se zabýval Vrchní soud v Olomouci, spatřoval správní orgán 1. stupně porovnávací argument pro řízení vedené na základě oprávnění SEI podle § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb., načež konstatoval, že se v řízení, kterým se zabýval a v němž rozhodoval, nejedná o další trestní stíhání účastníka řízení za stejný skutek. Správní orgán 1. stupně tak zdůraznil rozdíl mezi trestním řízením a řízením podle § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb.

Pokud z trestního řízení čerpal údaje o Vrchním soudem v Olomouci vyčíslené škodě, vytvořil si správní orgán 1. stupně východiskovou komparativní argumentaci pro odůvodnění, že stávající řízení podle § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb. má jinou bázi, a sice že účastník řízení ztratil veškerý nárok na podporu.

Že v kontrolovaném období účastník řízení neměl nárok na podporu výroby elektřiny využitím energie slunečního záření, správní orgán 1. stupně pregnantně objasnil v napadeném rozhodnutí

v posledních dvou odstavcích na straně 5 a následně ve druhém až předposledním odstavci shora na straně 6. Tento skutkový stav je podložen důkazy, které jsou obsaženy ve spise.

V trestním rozhodnutí je vyčíslena škoda za roky 2011, 2012, 2013 a 2014, (a to za rok 2013 škoda 614.471,49 Kč a za rok 2014 593.911,94 Kč), tedy škoda, vycházející z toho, že byla v roce 2010 uvedena do provozu pouze část výrobní o instalovaném výkonu 0,15 MW z celkových 0,22230 MW.

V řízení SEI, vedeném pro neoprávněné čerpání podpory podle § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb. se jedná o částku za rok 2013 ve výši 2.317.454,80 Kč a za rok 2014 ve výši 2.041.731,87 Kč.

Odvolací správní orgán k tomuto doplňuje, že z účastníkem řízení zmíněných rozsudků Krajského soudu v Brně, potažmo Vrchního soudu v Olomouci vyplývá, že účastník řízení byly uloženy tresty propadnutí věci, a to peněžní částky ve výši 2.352.431,69 Kč a propadnutí části majetku, a to finančních prostředků ve výši 6.507.568,31 Kč, nicméně v otázce škody byli poškození zmíněnými soudy odkázáni na občanskoprávní řízení – tzn., účastník řízení výše zmíněné uhradil v rámci soudem uloženého trestu, nikoliv škody přiznané poškozeným.

Z tohoto odvolací správní orgán vychází při určení výše neoprávněně čerpané podpory a námitka účastníka řízení, že již část škody zaplatil v návaznosti na výše uvedené rozsudky a SEI po něm požaduje tytéž částky znovu, neobstojí.

Na tomto základě odvolací správní orgán uzavírá, že v napadeném rozhodnutí správní orgán 1. stupně popsal veškeré skutečnosti, které byly zjištěny v rámci kontroly provedené ÚZI SEI, úvahy, jimiž se řídila SEI při námitkovém řízení, a dále i úvahy, jimiž se řídil při řízení vedeném podle § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb., včetně popisu rozdílu mezi trestním řízením a řízením podle § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb., včetně popisu irelevantnosti účastníkem řízení namítané žaloby na XXXXX XXXX u Okresního soudu v Třebíči pod sp. zn. 6 C 315/2020 a řízení u ERÚ pod sp. zn. OSS-00682/2021-ERU.

Ad 2.

Polemiku, kterou rozvinul účastník řízení ve vztahu k žalobě obdržené od Obvodního soudu pro Prahu 2 po podaném odvolání (ze dne 27. 12. 2023), ze které vyplývá, že se stejné částky, která je pojata do výroku I a do výroku II napadeného rozhodnutí, domáhá též společnost OTE, a.s., a již má být prokázáno, že pasivní legitimace v projednávané věci podle § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb. přísluší pouze společnosti OTE, a.s., nikoliv účastníkovi řízení, hodnotí odvolací správní orgán jako mylnou a odvádějící pozornost od merita tímto řízením a i tímto rozhodnutím projednávané věci.

Zákonem č. 382/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále zákon č. 382/2021 Sb.) byla totiž s účinností od 1. 1. 2022 přenesena kompetence ve vztahu k neoprávněnému čerpání podpory na SEI; vyjádřila ji nová dikce druhé části (za závorkou) věty § 51 odst. 1 měněného zákona, a sice že „*Inspekce z moci úřední rozhodne o neoprávněném čerpání podpory a stanoví jeho rozsah podle doby trvání neoprávněného čerpání podpory.*“

Pro určení, s kým SEI povede řízení, jehož výsledným efektem je rozhodnutí z moci úřední o neoprávněném čerpání podpory, je relevantní první část věty § 51 odst. 1 citovaného zákona, jejíž dikce stanoví, že „*došlo-li k čerpání podpory elektřiny [...] v nesprávné výši ze strany výrobce [...]*“; tím je dána zcela zřetelná odpověď, že oprávněně a legitimně je řízení vedeno s tím, kdo se v této projednávané věci neoprávněného čerpání podpory dopustil, a to s účastníkem řízení, kterým není nikdo jiný než společnost XXXX, XXX.

Podle § 51 odst. 2 písm. a) a písm. b) citovaného zákona „**výrobce [...] je povinen neoprávněně čerpanou podporu uhradit nejpozději do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí Inspekce o neoprávněném čerpání podpory do státního rozpočtu**“ a „**uhradit penále za neoprávněně čerpání podpory ve výši 0,1 % denně z částky rovnající se neoprávněně čerpané podpoře za dobu, kdy výrobce [...] neoprávněně čerpal do doby, kdy ji uhradil do státního rozpočtu, maximálně však do výše neoprávněného čerpání podpory.**“

Podle § 51 odst. 4 téhož zákona „**správu placení neoprávněně čerpané podpory a penále vykonává Inspekce podle zákona upravujícího správu daní. Výrobce [...] má při správě placení neoprávněně čerpané podpory a penále postavení daňového subjektu. Neoprávněně čerpanou podporu podpory a penále lze stanovit do 10 let od 1. ledna roku následujícího po roce, v němž došlo k neoprávněnému čerpání podpory.**“

Nelze tudíž být s účastníkem řízení ve shodě, jak uvádí ve třetím bodě doplnění odvolání ze dne 1. 2. 2024, a sice že správní orgán 1. stupně rozhodl vadně, když svým rozhodnutím uložil účastníkovi, aby zaplatil příslušnou částku, neboť jediný subjekt, který je oprávněný takovou částku obdržet, je subjekt soukromého práva ve vlastnictví státu, a to právě společnost OTE, a.s.

Shodu s účastníkem řízení nelze sdílet ani z pohledu jeho tvrzení, že SEI může požadovat vrácení vyplaceného příspěvku pouze po společnosti OTE, a.s. a nikoliv po účastníkovi. V neposlední řadě s účastníkem řízení nelze nalézt shodu ani v otázce, kterou účastník řízení projevil, a sice že v tomto ohledu se jeví napadené rozhodnutí opět jako nepřezkoumatelné a nedostatečně odůvodněné, když jím uváděným rozparem se ve svém rozhodnutí SEI nikterak nezaobírala.

Pokud se týká nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, odkazuje odvolací správní orgán na své uzavření k okruhu námitek v bodu 1. Zároveň uvádí, že správními orgány, a to jak 1. stupně, tak i odvolacím je při výkladu právních norem prosazována restriktce. Dbají, aby právní normy byly dodržovány v takovém významu, jaký jim vtiskl zákonodárce. V souvislosti s tím odvolací správní orgán orientuje na již dříve provedenou analýzu ve vztahu k § 51 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb.

V souvislostech s tím odvolací správní orgán jen podotýká, že poukaz účastníka řízení na rozpor, kterému se v napadeném rozhodnutí správní orgán 1. stupně nevěnoval, nebyl před doplněním odvolání nikde a nijak publikován, byl vytvořený až v písemnosti ze dne XX. XX. XXXX. Proto nemohl být předmětem jakýchkoliv úvah v napadeném rozhodnutí.

Námítky účastníka řízení, týkající se jeho postavení ve stávajícím řízení, jako i spatřování na tomto postu společnost OTE, a. s. a dále vztahující se k oprávněnosti SEI vyžadovat zaplacení neoprávněně čerpané podpory na její transparentní účet jsou (včetně rozboru žaloby obdržené od Obvodního soudu pro Prahu 2) zhodnoceny odvolacím správním orgánem jako irelevantní.

Ad 3.

I přes skutečnost, že námitka vztahující se k promlčení uložené povinnosti účastníku řízení napadeným rozhodnutím není více specifikována a konkretizována, odvolací správní orgán uvádí, že jí věnoval náležitou pozornost.

Již v předcházejícím rozboru § 51 zákona č. 165/2012 Sb. bylo předznamenáno poukazem na jeho odstavec 4, že „**neoprávněně čerpanou podporu podpory a penále lze stanovit do 10 let od 1. ledna roku následujícího po roce, v němž došlo k neoprávněnému čerpání podpory.**“

Změnu ve vztahu k roku 2013 si vyžádal běh času, lhůta pro určení, že účastník řízení neoprávněně čerpal podporu ve výši 2.317.454,80 Kč v období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013,

kteřá uplynula ve smyslu poslední věty § 51 odst. 4 zákona č. 165/2012 Sb. dne 1. 1. 2024. Tuto skutečnost byl odvolací správní orgán povinen ex offo vypořádat.

Odvolací správní orgán pak následně oproti původnímu znění upravil celkovou výši neoprávněně čerpané podpory, která se rovná výši neoprávněně čerpané podpory za období od 1. 1. 2014 do 31. 7. 2014 – tzn. částce ve výši 2.041.731,87 Kč.

Po posouzení všech zjištěných skutečností a jejich využití v rámci prvostupňového správního řízení dospěl odvolací správní orgán k závěru, a má za prokázané, že určení neoprávněného čerpání podpory v částce, která vyplývá ze změny výrokové části napadeného rozhodnutí a uložení povinnosti uhradit neoprávněně čerpanou podporu v celkové výši 2.041.731,87 Kč (spolu s uložení povinností k náhradě nákladů řízení paušální částkou ve výši 1.000 Kč), je opodstatněné. Uvedené konstatování je podloženo relevantními důkazy pro objasnění věci, ve které bylo vedeno. Proto je potřebné zdůraznit, že pouze pro určení neoprávněně čerpané podpory za rok 2013 uplynula zákonem stanovená lhůta daná poslední větou § 51 odst. 4 zákona č. 165/2012 Sb.

V návaznosti na výše uvedené odvolací správní orgán uzavírá, že podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb. ve spojení s § 13c odst. 5 zákona č. 406/2000 Sb. bylo v řízení o odvolání rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Toto rozhodnutí je konečné a podle § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. se nelze proti němu odvolat.

Praha 12. dubna 2024

Ing. Pavel Gebauer
ústřední ředitel
(podepsáno elektronicky)